

DigiVeiliger in de praktijk: “Zoek de samenwerking op en begin op tijd”

Hoe organiseer je een cursus over digitale veiligheid die goed aansluit bij de leefwereld van deelnemers? En wat vraagt dat van bibliotheken en samenwerkingspartners? In de pilots met DigiVeiliger deden onder meer Marianne Elsjan of Wipper, co-creator programmering digitale basisvaardigheden van Stadkamer Zwolle, en Raoul Cox, digitaal professional bij de politie in Ede, waardevolle ervaringen op. Ze vertellen hoe zij de organisatie en uitvoering van het lesprogramma hebben aangepakt.

Waarom DigiVeiliger?

Voor Marianne sloot DigiVeiliger goed aan op wat Stadkamer Zwolle al deed. “Wij merken dat het onderwerp veilig internet, digitaal veilig bezig zijn, steeds belangrijker wordt. We krijgen daar ook vragen over van bezoekers.” Eerder organiseerde de bibliotheek al workshops over veilig bankieren, en ook daar bleek belangstelling voor te zijn. Volgens haar is DigiVeiliger een waardevolle aanvulling op hun bestaand aanbod zoals Klik & Tik en Doe meer met je DigiD. In die cursussen komt digitale veiligheid wel aan bod, maar meer zijdelings. DigiVeiliger behandelt het onderwerp juist breder en op verschillende vlakken.

“Digitale veiligheid is echt wel een belangrijk ding. En ik denk ook dat het steeds belangrijker wordt.” - Marianne

Werving en voorbereiding vragen tijd

Een nieuw aanbod opstarten vraagt volgens Marianne om een goede voorbereiding. “Het is altijd lastig om zo’n nieuw product weer in de markt te krijgen.” Zeker als je deelnemers wilt bereiken via wijkkranten, moet je rekening houden met een langere doorlooptijd.

Tegelijkertijd zag zij ook kansen in de eigen organisatie. Oud-deelnemers van Klik & Tik en Doe meer met je DigiD vormen een logische doelgroep om te benaderen. Daarnaast zijn er in de bibliotheek vaak al collega’s en vrijwilligers beschikbaar die de cursus kunnen verzorgen. Volgens Marianne hebben bibliotheken niet altijd zelf de kennis in huis om lesmateriaal over digitale veiligheid te ontwikkelen. Juist daarom is het prettig dat DigiVeiliger er is: “Op deze manier is het gewoon heel goed geregeld.” Voor de uitvoering zijn er volgens haar vaak wel mensen beschikbaar die er feeling mee hebben, zoals enthousiaste collega’s en vrijwilligers van SeniorWeb. En doordat zij vooraf een DigiVeiliger-docententraining krijgen, kunnen zij zich verder in het onderwerp verdiepen en goed voorbereid aan de slag.

Samenwerken loont

In Cultura Ede werd DigiVeiliger aangeboden in samenwerking met de politie. Cultura verzorgde de locatie en dacht praktisch mee, terwijl Raoul zelf de workshops gaf. Ook de promotie deden zij samen, onder meer via social media en via het Politie Informatiepunt (PIP) in de bibliotheek. Die samenwerking verliep positief, zegt Raoul. Wel merkte hij hoe belangrijk het is om bij een nieuwe activiteit alles goed af te stemmen. “Net zoals bijvoorbeeld met de hand-outs. Dat ging bij de eerste workshop even mis, maar dat heb ik vervolgens gewoon opgepakt.” Daarna verliep de communicatie goed en kon de cursus soepel worden uitgevoerd.

“De beste tip is altijd: stem alles goed af met elkaar. Wees duidelijk. Zet de grenzen wie wat doet.” - Raoul

Ook Marianne ziet samenwerking als een duidelijke meerwaarde. Niet omdat het per se noodzakelijk is, maar omdat andere organisaties nieuwe doelgroepen en andere ingangen meebrengen. Ze noemt de politie als voorbeeld, maar ook samenwerking met de gemeente of ouderenorganisaties kan veel opleveren.

Goede aansluiting op de doelgroep

Raoul gaf in Ede drie workshops uit het programma: *Kennismaking met online veiligheid*, *Online communiceren* en *Veilig en beschermd online*. Zijn ervaring was heel positief. “Het niveau was gewoon echt perfect voor de doelgroep. Iedereen kon in ieder geval wel gewoon goed mee.” Wat volgens hem sterk werkte, was de overlap tussen de bijeenkomsten. Onderwerpen kwamen op meerdere momenten terug, waardoor deelnemers de stof beter onthielden. Dat werd door de cursisten ook als prettig ervaren.

De deelnemersgroep bestond vooral uit zestig- tot tachtigplussers, maar ook enkele veertigers/vijftigers. In de werving bleek mond-tot-mondreclame erg belangrijk. Juist via persoonlijk contact kwamen er meer deelnemers bij.

“Het niveau was echt perfect voor de doelgroep.” - Raoul

Informerer zonder angst aan te jagen

Een belangrijk aandachtspunt bij digitale veiligheid is de balans tussen waarschuwen en mensen niet onnodig angstig maken. Raoul is daar duidelijk over: “Dat is inderdaad een hele dunne lijn.” Zeker als hij als politiemedewerker voor de groep staat, heeft dat effect. Maar juist de opzet van DigiVeiliger helpt volgens hem om die balans te bewaren.

De kracht zit voor hem in het informeren én het versterken van deelnemers. Niet alleen laten zien wat er mis kan gaan, maar mensen juist handvatten geven om zelf veiliger te handelen. Daarmee neemt de cursus ook een deel van de onzekerheid weg.

Flexibel in te zetten

Voor Marianne zit de meerwaarde van DigiVeiliger ook in de opzet van het programma. Bibliotheken kunnen één, twee, drie of meer modules inzetten, afhankelijk van hun doelgroep en programmering. Ook deelnemers hoeven niet alles te volgen. Dat maakt het programma laagdrempelig en goed inpasbaar in het bestaande aanbod van bibliotheken.

Tips voor bibliotheken

De belangrijkste tip van Raoul is helder: zorg voor goede afstemming tussen bibliotheek en samenwerkingspartner. Maak vooraf duidelijke afspraken over rollen, taken en verwachtingen. Marianne vult aan: zoek de samenwerking op en begin op tijd met promoten. Gebruik lokale media, wijkkranten en de eigen database met oud-deelnemers van andere cursussen.

Samen laten hun ervaringen zien dat DigiVeiliger niet alleen inhoudelijk sterk is, maar ook praktisch goed uitvoerbaar. Met de juiste voorbereiding, enthousiaste docenten en slimme samenwerking kan het programma voor veel bibliotheken een waardevolle aanvulling zijn.